

VÁCLAV HAVEL – MOC BEZMOCNÝCH (1978)

PRACOVNÍ LIST PRO ŽÁKY/STUDENTY

PROPAGANDISTICKÁ HESLA

- Kdo to je proletář a co znamená heslo „Proletáři všech zemí spojte se“?
- Proč si myslíte, že komunistický režim nutil své občany k vyvěšování podobných hesel? Doplňte následující výrok:

Komunistický režim nutil své občany, aby vyvěšovali propagandistická hesla, protože...

-
- Vyvěšování hesel je častý motiv, který se objevuje ve filmech odehrávajících v době komunistické totality. Podívejte se alespoň na jednu ukázku: proletářské heslo zaznělo, byť v trochu změněné formě, i v Hřebejkově filmu **Pelíšky**, moment povinného vyvěšování symbolů je i ve filmu Jana Svěráka **Kolja** – o jaké symboly v tomto filmu jde?

VÁCLAV HAVEL

- Co víte o Václavu Havlovi? Vše, co vás napadne, napište do myšlenkové mapy níže. Současně si zjistěte, v jakém společenském postavení byl Václav Havel v roce 1978, kdy esej vznikal.

Václav Havel

MOC BEZMOCNÝCH

- Proč si Václav Havel vybral pro svůj esej právě postavu zelináře?
- Co komunistický režim po zelináři chce? Jaká je hlavní "zápletka" ukázky?
- Pokuste se vžít do života zelináře a dalších lidí na konci sedmdesátých let. Proč lidé za komunismu vyvěšovali propagandistická hesla a symboly, i když jim nevěřili? Pomoci vám může i tento citát z ukázky: „Důvodem, proč zelinář musel dát heslo do výkladu, není tedy naděje, že je někdo bude čist nebo že někoho o něčem přesvědčí, ale něco jiného: aby spolu s tisíci jiných hesel tvořilo právě ono panoráma, které připomíná člověku, kde žije a co je od něho očekáváno; sděluje mu, co dělají všichni ostatní, a naznačuje mu, co má dělat i on, nechce-li se vyřadit, upadnout do izolace, „vydělit se ze společnosti“, porušit „pravidla hry“ a riskovat tím ztrátu svého „klidu“ a svého „bezpečí.““

Zelinář vyvěší do výkladu heslo, protože...

- Co si myslíte, že by se zelináři mohlo stát, pokud by odmítl heslo vyvěsit?

Když zelinář heslo odmítne vyvěsit, ...

- V ukázce zazní tato slova: "Představme si, že se v našem zelináři cosi vzbouří a on přestane vyvěšovat hesla jenom proto, aby se zalíbil" - jaké důvody mohou vést zelináře k tomu, že se rozhodne heslo nevyvěsit?

Zelinář se rozhodne heslo nevyvěsit, protože...

- Na příkladu zelináře se pokuste vysvětlit, jaký je rozdíl mezi životem ve lži a životem v pravdě.